ನಾ ಕಂಡಂತೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು

ಸ್ವಾಮಿ ಅತುಲಾನಂದ

ಮೂಲತಃ ಹಾಲೆಂಡ್‌ನವರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಅತುಲಾನಂದರು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ, ಅವರ ಗಾಢ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರಿಂದ ಮಂತ್ರ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದ ಅವರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ನೇರ ಶಿಷ್ಯಂದಿರ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅವರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಂನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ ಮೊದಲ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಹಲವೆಡೆ ತಪಸ್ವೀ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದ ಮಹಾನ್ ಸಾಧಕರು ಅವರು. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ **'ವೇದಾಂತ ಕೇಸರಿ'**ಯ ೧೯೬೭-೬೮ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಅವರ ಲೇಖನದ ಅನುವಾದವಿದು. ಲೇಖನದ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದವರು : **ಮಾತಾ ತ್ಯಾಗಮಯೀ.**

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರೊಡನೆ ನನ್ನ ಮೊದಲ ಭೇಟಿ ೧೮೯೯ರಲ್ಲಿ, ಅವರ ಅಮೆರಿಕದ ದ್ವಿತೀಯ ಭೇಟಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅವರು ಭಾರತದಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿನ ವೇದಾಂತ ಸೊಸೈಟಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಮಂದಿ ಶ್ರೋತೃಗಳಿದ್ದರು - ಅವರ ಹಳೆಯ ಮಿತ್ರರು ಮತ್ತು ವೇದಾಂತ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸದಸ್ಯರು. ನಾನು ಕೋಣೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಾಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಭಾರತೀಯ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಹಾಸ್ಯ-ಪರಿಹಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ನನ್ನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದಾಗ ನಾನು ಅವರ ಭದ್ರ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆನು, ಅದರಲ್ಲೂ ಅವರ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಹೊಳೆಹೊಳೆಯುವ ಕಣ್ಣುಗಳು. ಅಂದು ಸಾಯಂಕಾಲ ಅವರು ಶ್ರೋತೃಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಘನಗಂಭೀರ ನಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಚಲನವಲನಗಳು ನನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಗಾಢವಾಗಿ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿದ್ದವು. ನಾನು ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಚಂಡ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಸಂತನೊಡನಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಾನು ಯಾರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ — ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು.

ಕೆಲವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಬಳಿಕ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರು ತಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಾಡಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತೋಷ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ತಾವು ಕಲಿಯಲು ಮತ್ತು ಕಲಿಸಲು ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೆರವು ನೀಡಲು ಸದಾ ಸಿದ್ಧ, ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ, ನಾವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದೇ ತೀರಬೇಕು. ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಯಾವ ದ್ವೈತವಿಲ್ಲ, ದ್ವೈತವನ್ನು ನೋಡುವವನು ಮೃತ್ಯುವಿನಿಂದ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಹೃದಯಗ್ರಂಥಿಗಳು ಭೇದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಮರ್ತ್ಯನು ಅಮರ್ತ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮಪದವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಧರ್ಮವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ, ನಂಬಿಕೆಗಳಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಾರವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು - ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಕೊನೆಗೆ 'ಶಿವ ಶಿವ' ಎಂದು ಪಠಿಸುತ್ತ ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು, ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ತರುವಾಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ವೇದಾಂತದ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರ ಮೊದಲ ಭಾಷಣದಿಂದಲೇ ನಾನು ಗಾಢವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿ ಅವರ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆನು. ನಾವು ಕೇವಲ ೨೦-೩೦ ಮಂದಿ ಶ್ರೋತೃಗಳಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರಗತಿಯೂ ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ವೇದಮಂತ್ರ ಪಠಣದೊಂದಿಗೆ ಮಾತು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ವೇದಾಂತದ ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಳಿಕ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು.

ಅಂತಹ ಒಂದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮಾನವನ ದೈವತ್ವ ವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು: ''ಈ ದೇಹ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಹಿಂದೆ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತನಾದ ನಮ್ಮ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪ ಆತ್ಮನಿದ್ದಾನೆ. ದೇವರು ನಮ್ಮೊಳಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದಲ್ಲ, ನಾವೇ ದೇವರಾಗಿದ್ದೇವೆ.'' ಅವರು ನಮಗೆ ಶ್ವೇತಕೇತುವಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು: ''ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ನಾವು ಪಾಪಿಗಳು, ನಾವು ಹುಲುಮಾನವರು. ನಾವು ದೇವರು ಎಂದು ನೀವು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?'' ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಉತ್ತರಿಸಿದರು: ''ಪಾಪ ಎಂಬುದು ಅಜ್ಞಾನ. ಸತ್ಯದ ಪ್ರಖರ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಪಾಪ, ಅಜ್ಞಾನಗಳು ಪಲಾಯನಗೈಯುವವು.''

ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು: ''ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಏಕೆ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ?'' ಅವರು ಉತ್ತರಿಸಿದರು: ''ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾತುಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಅನುರಕ್ತವಾಗುವುದಾದರೆ ನೀವು ಬಂಧಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತೀರಿ, ನೀವು ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ದುರ್ಬಲತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗೊಣಗದಿರಿ. ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರರಾಗಿರಿ. ಸತ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಯಿರಿ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿರಿ. ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿರಿ. ಆಗ ನೀವು ಪವಿತ್ರರಾಗುತ್ತೀರಿ, ಬಲಿಷ್ಠರಾಗುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿವೆ, ನೀವು ದೇವರೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಅರಿಯಲಾರಿರಾ? ನಾವು ಈಗ ಕನಸಿನ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದವಶರಾಗಿ, ಎಚ್ಚರಗೇಡಿಗಳಾಗಿ, ಭ್ರಮಾಧೀನರಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಜಗತ್ತು, ಇದು ಮಾಯೆ. ಏಳಿ, ಬಂಧನವನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ ಪುಡಿಪುಡಿಮಾಡಿರಿ. ಮುಕ್ತರಾಗಿರಿ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಮುಕ್ತಿ ನಿಮ್ಮ ಗುರಿ.''

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅಪಾರ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಅವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲೆತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಒಬ್ಬರು ಕೇಳಿದರು, ''ಆದರೆ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ನಮ್ಮ ಮಿಷನರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ?'' ಆಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಗುಡುಗಿದರು, ''ನಿಮ್ಮ ಮಿಷನರಿಗಳು ಯಾರು? ತಾವು ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಅರಿವು ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅದಕ್ಕೆ ಅಪವಾದವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಬೈಬಲ್ಲನ್ನು ನಿಮ್ಮಿಂದ ದೂರ ಮಾಡಲು ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು, ಎತ್ತರಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕ್ರಿಸ್ತನಿಂದ ದೂರ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲ, ಕ್ರಿಸ್ತನ ಬಳಿ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆ, ಪೂಜಿಸುತ್ತೇನೆ. ವೇದಾಂತ ಯಾರ ಶ್ರದ್ಧೆಗೂ ಕುಠಾರದೇಟನ್ನು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವನ ಇಷ್ಟ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.''

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಾನವ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ದೃಷ್ಟಿ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತರಾಳವನ್ನು ಅಳೆಯ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ದೃಢ ಭಾವನೆ – ''ಶುದ್ಧ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವೇ ಧರ್ಮದ ಬುನಾದಿ. ಮೊದಲು ಮನುಷ್ಯರಾಗಿರಿ, ಬಳಿಕ ದೇವರಾಗಿರಿ'' ಎಂಬುದು.

ಸ್ವಾಮಿ ಅತುಲಾನಂದರು

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಖ್ಯಾತನಾಮರ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಅಮೆರಿಕದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಮನೋರೋಗ ತಜ್ಞರು, ಸಾಹಿತಿಗಳು ಅವರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆದರು.

ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತೂ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪರಿಜ್ಞಾನವಿದ್ದಿತು. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಅವನ ಸ್ತರದಿಂದ ನೋಡಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಸಮಾಜದ ಪ್ರಖ್ಯಾತರು, ಗಣ್ಯ ಮಾನ್ಯರು ಅವರ ಪ್ರಚಂಡ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು: ''ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳು ನಮ್ಮ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತಾಳೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಬರುತ್ತೇನೆ.'' ಒಬ್ಬ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ಹೇಳಿದನು ''ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ನಾವು ಈಗತಾನೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ರಾಜಯೋಗವು ನಮಗೆ ಹೊಸ ದಿಗಂತವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ.''

ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಶಕ್ತಿ ಅವರ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಅವರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದು ಗುರುದೇವ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ದೈವೀ ಶಕ್ತಿ. ಅದೇ ಅವರನ್ನು ಸಪ್ತರ್ಷಿ ಮಂಡಲದಿಂದ ಇಳೆಗೆ ಕರೆತಂದಿತು. ಅದೇ ಶಕ್ತಿ ಅವರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ವತೋಭದ್ರವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪದವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು, ತಾವು ಗುರುದೇವನ ಯಂತ್ರ ಮಾತ್ರ. ಗುರುದೇವನ ಇಚ್ಛೆ, ಗುರುದೇವನ ಶಕ್ತಿ ತನ್ನ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಭಗವಂತನಿಂದ ಆದೇಶ ಪಡೆದ ವಾಗ್ಮಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಲೋಕಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಂತನಿಂದ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದ ಆಧಿಕಾರಿಕ ಪುರುಷರಾಗಿದ್ದರು. ತಾಯಿ ಭಾರತಿ ತನ್ನೀ ಸಂತಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸದಾ ಸರ್ವದಾ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವಂತಾಯಿತು.